m_fcis_2025_035

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Факультет фізичної культури, спорту та реабілітації
кафедра теорії та методики фізичної культури

ТЕМАТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала:
Студентка 2 курсу, 615 групи.
Спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
(шифр і назва спеціальності)
Костел Марія Іванівна
(прізвище та ініціали)
Керівник: д-р. мед. наук, професор Олександр СЛОБОДЯН

До захисту допущено
на засіданні кафедри
протокол №____від листопада 2024 р.
Зав. кафедрою _____доцент Іван ВАСКАН

Чернівці – 2024

Анотація

Реформування освітнього процесу в Україні, зокрема у сфері фізичної культури, спрямоване на впровадження компетентнісного підходу, індивідуалізацію навчання та вдосконалення методів оцінювання. Тематичне оцінювання є важливим інструментом, що дозволяє об’єктивно оцінити досягнення учнів, врахувати їхні фізичні можливості та мотивувати до регулярної фізичної активності.

Тематичне оцінювання позитивно впливає на формування мотивації учнів до занять спортом, сприяє індивідуалізації навчання та підвищенню рівня їхньої фізичної підготовки завдяки використанню різноманітних форм і методів оцінювання.

Розроблені та експериментально перевірені підходи до тематичного оцінювання можуть бути використані вчителями фізичної культури для підвищення якості освітнього процесу в школах.

Ключові слова: тематичне оцінювання, фізична культура, НУШ, мотивація, індивідуалізація, компетентнісний підхід.

Annotation

Reforming the educational process in Ukraine, particularly in the field of physical culture, is aimed at introducing a competency-based approach, individualizing education, and improving assessment methods. Thematic assessment is an important tool that allows you to objectively assess the achievements of students, take into account their physical capabilities and motivate them to regular physical activity.

Thematic evaluation has a positive effect on the formation of students' motivation to participate in sports, contributes to the individualization of training and increasing the level of their physical training thanks to the use of various forms and methods of evaluation

Developed and experimentally tested approaches to thematic assessment can be used by physical education teachers to improve the quality of the educational process in schools.

Key words: thematic evaluation, physical culture, NUS, motivation, individualization, competence approach.

ЗМІСТ

ВСТУП……... 3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТЕМАТИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ……... 7
1.1 Значення тематичного оцінювання навчальних досягнень школярів на уроках фізичної культури та його вплив на формування мотивації до занять спортом……..…..... 7
1.2. Порівняльний аналіз форм та інструментів оцінювання навчальних досягнень школярів з фізичної культури в умовах НУШ (учні 5–6 класів) ..…….. 10
1.3. Інноваційні види тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури в умовах НУШ.…….……... 12
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ….…… 18
2.1. Методи дослідження…….……..…….…….. 18
2.2. Організація експериментального дослідження…… 23
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ…… 28
3.1 Аналіз впливу тематичного оцінювання навчальних досягнень на мотивацію щодо занять руховою активністю……..... 28
3.2. Аналіз використання педагогічних умов впливу інноваційного підходу до тематичного оцінювання учнів 6-х класів на уроках фізичної культури в рамках Нової української школи (НУШ) ……..…….. 34
ВИСНОВКИ……...…. 40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……. 44

ВСТУП

Актуальність дослідження. Реформування освіти в Україні, зокрема у сфері фізичної культури, відображає сучасні тенденції розвитку навчальних програм та підходів до оцінювання. Тематичне оцінювання на уроках фізичної культури є важливою складовою цього процесу, оскільки воно сприяє більш ефективному впровадженню реформ і модернізації навчальних підходів.

Реформи в освіті передбачають перехід від традиційної системи навчання до компетентнісного підходу, де акцент робиться не лише на знаннях, а й на розвитку практичних умінь та навичок. У сфері фізичної культури це означає, що учні повинні розвивати не лише фізичні здібності, але й відповідальні підходи до здорового способу життя. Тематичне оцінювання допомагає перевірити, наскільки учні освоїли ці компетенції в певних розділах або темах фізичної підготовки.

Одним із важливих аспектів реформ є індивідуалізація навчання, що передбачає врахування фізичних можливостей кожного учня. Тематичне оцінювання дозволяє здійснювати моніторинг прогресу учнів з урахуванням їх індивідуальних можливостей та забезпечує більш об’єктивну і справедливу оцінку їхніх досягнень.

Традиційні форми оцінювання, зокрема стандартизовані тести на виконання фізичних вправ, все частіше замінюються комплексними підходами, що враховують різні аспекти фізичної активності. Наприклад, поряд з технічним виконанням вправ, можуть оцінюватися участь у колективних видах спорту, розуміння важливості фізичної активності та навіть здатність планувати й дотримуватися власного графіка тренувань.

Тематичне оцінювання дозволяє вчителям отримувати інформацію про рівень підготовки учнів на кожному етапі навчання, що є важливим для ефективного планування та коригування навчального процесу. Це також

дозволяє учням бачити власний прогрес і відповідно коригувати свої зусилля, що підвищує мотивацію до фізичних занять.

Реформування фізичної культури передбачає відхід від єдиних для всіх норм фізичної підготовки. Тематичне оцінювання може включати різні норми залежно від віку, статі, індивідуальних можливостей і навіть стану здоров'я учнів, що робить процес навчання більш гнучким і адаптивним.

Реформування освіти, зокрема в сфері фізичної культури, спрямоване на підвищення ефективності навчання, формування свідомого ставлення до фізичного розвитку та здорового способу життя. Тематичне оцінювання є важливим інструментом, що дозволяє більш якісно контролювати та коригувати навчальний процес, забезпечуючи зворотний зв'язок між учнями та вчителями, а також стимулюючи школярів до постійного самовдосконалення.

Таким чином, тематичне оцінювання є важливим інструментом для систематичного контролю та розвитку фізичних здібностей школярів, що сприяє їхньому всебічному фізичному вихованню.

Мета дослідження – проаналізувати особливості тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури в контексті реформування освіти та впровадження НУШ.

Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання:

1. Дослідити значення тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури у формуванні мотивації до занять спортом.
2. Провести порівняльний аналіз форм і засобів оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів з фізичної культури відповідно до вимог НУШ.
3. Експериментально оцінити ефективність педагогічних підходів до оцінювання результатів навчання з фізичної культури.

Об’єкт дослідження – нормативно-правові документи, які регулюють навчально-виховний процес фізичної культури в закладах загальної середньої освіти, та організація фізичного виховання в цих закладах.

Предмет дослідження – методи та засоби оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури в умовах НУШ.

Для проведення експерименту було застосовано такі методи дослідження:

Загальноприйняті методи:

- Теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення даних науково-методичної літератури та матеріалів сучасних експериментальних досліджень.

- Емпіричні та педагогічні: спостереження, проведення педагогічного експерименту, педагогічне тестування.

- Статистичні: методи математичної обробки отриманих результатів.

Для аналізу проблеми було використано метод теоретичного вивчення та узагальнення науково-методичних джерел, що стосуються тематики дослідження.

Гіпотеза. Тематичне оцінювання навчальних досягнень школярів на уроках фізичної культури позитивно впливає на формування мотивації до занять спортом, сприяє індивідуалізації навчального процесу та підвищує загальний рівень фізичної підготовки учнів за рахунок врахування їхніх індивідуальних можливостей і використання різноманітних форм та методів оцінювання.

Теоретична значимість проаналізовано:

- проаналізовано значення тематичного оцінювання навчальних досягнень школярів на уроках фізичної культури та його вплив на формування мотивації до занять спортом, сприянню індивідуалізації навчального процесу та підвищує загальний рівень фізичної підготовки учнів за рахунок врахування їхніх індивідуальних можливостей і використання різноманітних форм та методів оцінювання.;
- визначені педагогічні умови ефективного застосування педагогічних методів оцінювання результатів навчання школярів на уроках

фізичної культури;

- здійснено порівняльний аналіз форм та інструментів оцінювання навчальних досягнень школярів з фізичної культури в умовах НУШ.

Практична значущість роботи полягає в тому, що експериментально перевірено педагогічні методи, форми та інструменти оцінювання результатів навчання школярів на уроках фізичної культури.

Особистий внесок магістранта полягав у визначенні тематики наукового дослідження. У співпраці з науковим керівником було обґрунтовано актуальність дослідження, визначено об’єкт і предмет, сформульовано мету, завдання та гіпотезу. Магістрант самостійно виконав теоретичну та експериментальну частини дослідження, здійснив аналіз і теоретичне узагальнення отриманих результатів.

Результати дослідження були представлені у публікації тез під назвою *«Нові підходи до оцінювання учнів на уроках фізичної культури в НУШ»* у збірнику тез ІІІ Міжнародного науково-спортивного конгресу студентів та молодих учених, що відбувся у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.Структура та обсяг магістерської роботи.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 49 сторінок. Робота містить таблиці та ілюстрована рисунками.

РОЗДІЛ 1.
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТЕМАТИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ

1.1 Значення тематичного оцінювання навчальних досягнень школярів на уроках фізичної культури та його вплив на формування мотивації до занять спортом

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури є важливим інструментом, що впливає не лише на оцінку фізичних результатів, але й на розвиток мотивації учнів до систематичних занять спортом. Це оцінювання включає різноманітні аспекти навчального процесу, зокрема фізичні показники, знання з теорії спорту, а також розвиток особистих якостей учнів, таких як дисципліна, самоконтроль та здатність до співпраці.

Вплив на формування мотивації до занять спортом:

1. Позитивна мотивація через визнання досягнень. Тематичне оцінювання дозволяє учням відчувати прогрес, що підвищує їх впевненість у власних силах і стимулює до подальших зусиль. Визнання результатів навіть у невеликих досягненнях створює почуття успіху, що мотивує до повторних занять спортом.

2. Індивідуальний підхід до учнів. Під час тематичного оцінювання вчителі можуть використовувати індивідуальні критерії, враховуючи фізичні можливості кожного учня. Це дозволяє підтримувати учнів на різних рівнях, що важливо для збереження їх інтересу та мотивації до занять фізичною культурою.

3. Залучення до здорового способу життя. Оцінка не лише фізичних результатів, а й поведінки, активності на уроках та дотримання здорового

способу життя допомагає формувати у школярів стійку мотивацію до активності поза школою. Регулярне визнання їх досягнень заохочує їх до здорового способу життя і саморозвитку.

4. Розвиток внутрішньої мотивації. Тема оцінювання має важливий вплив на розвиток внутрішньої мотивації. Коли оцінка базується не тільки на зовнішніх результатах (таких як швидкість чи сила), а й на зусиллях учнів, їхньому прагненні вдосконалюватися, це може сприяти розвитку внутрішньої мотивації – бажання досягти особистих рекордів і постійно поліпшувати свої фізичні здібності.

5. Підвищення відповідальності та самоконтролю. Тематичне оцінювання стимулює учнів до більш усвідомленого підходу до своїх занять, розвитку відповідальності за своє навчання та фізичний стан, що створює основу для подальшого захоплення спортом як частиною повсякденного життя.

Загалом, тематичне оцінювання є важливим фактором у формуванні мотивації до фізичної активності, сприяючи не тільки підвищенню фізичних результатів, а й розвитку позитивного ставлення до спорту та здорового способу життя.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури є важливим компонентом освітнього процесу, який допомагає не лише фіксувати рівень фізичної підготовленості школярів, але й сприяє формуванню стійкої мотивації до занять спортом.

Особливості тематичного оцінювання:

1. Комплексний підхід. Тематичне оцінювання враховує не лише фізичні показники (швидкість, силу, витривалість), але й знання учнів з теорії фізичної культури, їхнє ставлення до занять, активність та дисципліну.

2. Диференційованість. Критерії оцінювання можуть адаптуватися до індивідуальних можливостей учнів, забезпечуючи справедливість і підтримку для кожного.

3. Виховання особистісних якостей. У процесі оцінювання враховуються також особисті зусилля, прагнення до самовдосконалення, що позитивно впливає на формування характеру учнів.

Вплив на мотивацію до занять спортом:

1. Створення ситуації успіху. Тематичне оцінювання дає можливість учням побачити свої досягнення, навіть якщо вони невеликі. Це формує впевненість у власних силах і стимулює до продовження занять.

2. Позитивне підкріплення. Регулярне визнання результатів і зусиль учнів сприяє розвитку позитивного ставлення до уроків фізичної культури та спорту загалом.

3. Розвиток внутрішньої мотивації. Тематичне оцінювання акцентує увагу на особистому прогресі учнів, а не лише на порівнянні з іншими, що сприяє формуванню внутрішньої мотивації до занять спортом.

4. Стимул до саморозвитку. Усвідомлення власних досягнень і областей для вдосконалення мотивує школярів працювати над собою як на уроках, так і поза школою.

5. Популяризація здорового способу життя. Через інтеграцію знань і практичних навичок фізичної культури тематичне оцінювання сприяє поширенню культури здорового способу життя серед учнів.

- Застосовувати різні форми оцінювання (тестування, спостереження, анкетування), які дозволяють враховувати як об’єктивні показники, так і особистісний прогрес.

- Залучати учнів до самооцінювання, що сприяє розвитку відповідальності за власні результати.

- Використовувати індивідуальний підхід, підкреслюючи унікальні досягнення кожного учня.

- Проводити рефлексію результатів тематичного оцінювання для допомоги учням у визначенні їхніх сильних сторін і областей для вдосконалення.

Таким чином, тематичне оцінювання є ефективним інструментом не лише для вимірювання успішності учнів з фізичної культури, але й для формування їхнього позитивного ставлення до спорту, стимулювання мотивації до активного способу життя та самовдосконалення.

1.2. Порівняльний аналіз форм та інструментів оцінювання навчальних досягнень школярів з фізичної культури в умовах НУШ (учні 5–6 класів)

Реформування освіти в рамках Нової української школи (НУШ) спрямоване на розвиток особистісно орієнтованого підходу до навчання, що передбачає зміну підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання у НУШ базується на принципах партнерства, мотивації та підтримки розвитку учнів.

Форми оцінювання

1. Традиційне оцінювання (балове).

- Особливості: передбачає фіксацію результатів за шкалою оцінювання (наприклад, 12-бальною).

- Переваги: об’єктивність у вимірюванні фізичних результатів (швидкість, сила, витривалість тощо).

- Недоліки: акцент на результатах може демотивувати учнів із низьким рівнем фізичної підготовки.

2. Вербальне оцінювання.

- Особливості: підкреслює позитивні аспекти виконання вправ та досягнень учня у формі усного заохочення.

- Переваги: сприяє формуванню впевненості, підтримує учнів із різним рівнем фізичної підготовки.

- Недоліки: відсутність об'єктивної фіксації прогресу.

3. Портфоліо досягнень.

- Особливості: збір інформації про індивідуальний прогрес учня (записи, фотографії, результати тестів).

- Переваги: відображає динаміку розвитку учня, мотивує до самовдосконалення.

- Недоліки: потребує додаткового часу для оформлення та аналізу.

4. Формувальне оцінювання.

- Особливості: орієнтоване на процес виконання вправ, включає самооцінювання та взаємооцінювання.

- Переваги: розвиває рефлексію, допомагає учням усвідомлювати власний прогрес.

- Недоліки: суб'єктивність при оцінюванні вчителем або однолітками.

Інструменти оцінювання

1. Стандартизовані фізичні тести - тест Купера, біг на 30 метрів, стрибки в довжину з місця. Переваги: забезпечують об’єктивне порівняння результатів. Недоліки: не враховують індивідуальних особливостей і можливостей учнів.

2. Анкетування та опитувальники - дозволяють оцінити ставлення учнів до фізичної активності та здорового способу життя. Переваги: виявлення внутрішньої мотивації учнів. Недоліки: результати можуть бути суб'єктивними.

3. Відеоспостереження - фіксація виконання вправ для подальшого аналізу. Переваги: детальний розбір техніки виконання вправ. Недоліки: технічна складність і витрати часу.

4. Електронні інструменти - використання фітнес-трекерів, мобільних додатків для відстеження фізичної активності. Переваги: забезпечують точні дані про фізичну активність. Недоліки: потребують додаткових ресурсів і технічного забезпечення.

Таблиця 1.1.

Порівняльна таблиця форм і інструментів тематичного оцінювання

Критерій	**Традиційне оцінювання**	**Вербальне оцінювання**	**Портфоліо досягнень**	**Формувальне оцінювання**
Об'єктивність	Висока	Низька	Середня	Низька
Мотивація учнів	Середня	Висока	Висока	Висока
Часові витрати	Низькі	Низькі	Високі	Середні
Індивідуалізація	Низька	Висока	Висока	Висока

Форми та інструменти оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури в умовах НУШ орієнтовані на розвиток індивідуальних здібностей учнів, формування внутрішньої мотивації та популяризацію здорового способу життя. Традиційні підходи, хоч і забезпечують об'єктивність, поступово доповнюються або замінюються методами, які враховують індивідуальні можливості, емоційний стан і зацікавленість учнів. Найефективнішими є комбінації методів, що дозволяють оцінити як фізичні результати, так і ставлення до процесу навчання.

1.3. Інноваційні види тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури в умовах НУШ

Сучасна концепція Нової української школи (НУШ) спрямована на використання інноваційних підходів до оцінювання, що сприяють розвитку особистості учня, мотивації до занять фізичною культурою та формуванню здорового способу життя. Інноваційні види тематичного оцінювання враховують не лише фізичні досягнення, а й особистий прогрес, активність, креативність та ставлення до фізичної культури.

Інноваційні підходи до тематичного оцінювання включає:

1. Проєктне оцінювання - Учні працюють над проєктами, що стосуються фізичної культури, наприклад, створюють презентації про види спорту, готують плани тренувань або відеоролики про здоровий спосіб життя. Розвиток креативності, навичок командної роботи, інтеграція знань з інших предметів (біології, інформатики). Учні створюють проєкт "Як залишатися активним протягом дня", презентуючи його класу.

2. Оцінювання через цифрові платформи - Використання мобільних додатків, фітнес-трекерів або платформ (Google Classroom, Kahoot) для відстеження фізичної активності та виконання завдань. Об’єктивність, залучення сучасних технологій, індивідуальний підхід. Учні відстежують щоденну кількість кроків за допомогою фітнес-трекера, змагаються у виконанні онлайн-завдань з теорії спорту.

3. Ігрове оцінювання (гейміфікація) - Оцінювання через участь у спортивних квестах, командних іграх, змаганнях, що мають чітку систему балів і досягнень. Підвищення інтересу до занять, розвиток командного духу, мотивація до активності. Організація спортивного квесту "Здорова Україна", де учні виконують фізичні завдання на різних станціях.

4. Само- та взаємооцінювання - Учні оцінюють власні результати та результати однокласників за допомогою чітко визначених критеріїв. Розвиток рефлексії, відповідальності, вміння аналізувати власні досягнення та давати конструктивний зворотний зв’язок. Після виконання фізичних вправ учні аналізують свої помилки та обговорюють шляхи їх виправлення.

5. Оцінювання на основі портфоліо - Збір учнями власних досягнень (фото, відео, записи результатів тестів) у вигляді портфоліо, яке демонструє їхній прогрес. Індивідуальний підхід, можливість оцінити динаміку розвитку. Створення електронного портфоліо "Мій фізичний прогрес" із записами про виконані нормативи та участь у спортивних заходах.

6. Оцінювання через челенджі - учні беруть участь у фізичних або теоретичних челенджах, наприклад, щоденний планка-челендж, стрибки зі скакалкою чи вікторини з історії спорту. Мотивація через змагання, розвиток

навичок самоорганізації. Челендж "Хто більше зробить віджимань за тиждень?" з фіксацією результатів у спільному документі.

7. Комплексне формувальне оцінювання - Постійний зворотний зв’язок від учителя, орієнтація на процес і динаміку розвитку учня. Підтримка індивідуального прогресу, врахування особистісних досягнень. Учитель регулярно аналізує розвиток техніки виконання вправ кожного учня і пропонує рекомендації для вдосконалення.

Переваги інноваційного тематичного оцінювання

- Мотивація: Залучення сучасних методів підвищує інтерес до фізичної культури.

- Особистісно орієнтований підхід: Увага до індивідуальних можливостей і прогресу учнів.

- Розвиток різних компетенцій: Поряд із фізичною підготовкою учні розвивають комунікативні, цифрові та рефлексивні навички.

- Популяризація спорту: Сучасні методи сприяють формуванню позитивного ставлення до здорового способу життя.

Інноваційні підходи до тематичного оцінювання відповідають принципам НУШ, роблять уроки фізичної культури цікавішими, а оцінювання – мотивуючим і корисним для розвитку особистості учня.

В умовах реформування освіти згідно з концепцією Нової української школи (НУШ) акцент у фізичній культурі зміщується з оцінювання лише фізичних показників на врахування динаміки розвитку учнів, формування мотивації до здорового способу життя та індивідуального прогресу. Інноваційні форми та засоби тематичного оцінювання сприяють більш ефективному і цікавому процесу навчання.

Переваги інноваційних підходів:

- Індивідуалізація: Урахування особистих можливостей кожного учня.

- Мотивація: Використання сучасних технологій і творчих підходів підвищує зацікавленість.

- Комплексність: Оцінюються не лише фізичні показники, а й знання, креативність, мотивація та соціальні навички.

- Розвиток компетентностей: Формуються цифрові, комунікативні та рефлексивні навички.

Інноваційні форми та засоби оцінювання сприяють створенню комфортного освітнього середовища, де кожен учень відчуває підтримку, отримує стимул до вдосконалення та формує стійкий інтерес до фізичної активності.

Тематичне оцінювання в умовах Нової української школи (НУШ) є важливим інструментом, який дозволяє зробити навчання більш орієнтованим на потреби учнів, формувати їхню мотивацію до занять фізичною культурою та сприяти всебічному розвитку. У НУШ оцінювання базується на формуванні в учнів позитивного ставлення до навчання, підтримці їхніх успіхів і розвитку ключових компетентностей.

Основні переваги тематичного оцінювання полягає у :

1. Індивідуалізація підходу - Тематичне оцінювання враховує фізичні можливості кожного учня, його індивідуальний прогрес і зусилля. Це особливо важливо для дітей із різним рівнем фізичної підготовленості, адже забезпечується підтримка навіть незначних досягнень, що сприяє формуванню впевненості в собі.

2. Мотивація до активності - Орієнтація на динаміку розвитку, а не лише на кінцевий результат, стимулює учнів бути активними і на уроках, і в позашкільному житті. Визнання особистих досягнень підвищує інтерес до фізичної культури та сприяє популяризації здорового способу життя.

3. Розвиток рефлексії - У НУШ учні активно залучаються до процесу оцінювання через самооцінювання та взаємооцінювання. Це формує вміння аналізувати власний прогрес, критично оцінювати свої сильні сторони та визначати області для вдосконалення.

4. Комплексність оцінювання - Тематичне оцінювання в НУШ охоплює не лише фізичні нормативи, а й ставлення учнів до занять, їхні знання з теорії

спорту, рівень залученості у колективну діяльність і дотримання принципів здорового способу життя. Це сприяє всебічному розвитку учня як особистості.

5. Гнучкість і адаптивність - У процесі тематичного оцінювання можна використовувати різні форми та засоби, зокрема інноваційні методи (гейміфікація, проєктне оцінювання, челенджі тощо), що підвищує ефективність навчання. Учитель має можливість адаптувати критерії оцінювання залежно від конкретних умов і цілей уроку.

6. Формування командного духу - Використання групових форм роботи (наприклад, спортивні естафети, квести) в рамках тематичного оцінювання сприяє розвитку навичок співпраці, підтримки однокласників і командної взаємодії. Це важливий аспект формування соціальних компетентностей.

7. Візуалізація прогресу - Тематичне оцінювання дозволяє відстежувати динаміку фізичного розвитку учня за певний період. Використання таких засобів, як графіки прогресу, електронні портфоліо або результати тестувань, допомагає учням і батькам краще зрозуміти досягнення та зони для вдосконалення.

8. Залучення до здорового способу життя - Завдяки акценту на формуванні стійкого інтересу до фізичної активності тематичне оцінювання сприяє залученню учнів до регулярних спортивних занять, як у школі, так і поза її межами.

Практичні аспекти переваг

- Зменшення стресу: Тематичне оцінювання в НУШ робить процес оцінювання менш напруженим, адже воно орієнтоване на підтримку учня, а не на порівняння його результатів із результатами однокласників.

- Різноманіття методів: Завдяки використанню ігрових форм, цифрових інструментів і творчих підходів оцінювання стає цікавим і сучасним.

- Фокус на процесі: Учні отримують позитивний досвід не лише від досягнень, а й від участі в самому процесі навчання та занять фізичною культурою.

Тематичне оцінювання в умовах НУШ дозволяє інтегрувати сучасні педагогічні практики в освітній процес, стимулюючи розвиток мотивації, рефлексії, особистого прогресу і командного духу. Це робить уроки фізичної культури більш результативними та привабливими для учнів, сприяючи формуванню у них сталого інтересу до фізичної активності і здорового способу життя.

Тематичне оцінювання дозволяє вчителю оцінити, наскільки учні засвоїли теоретичний матеріал (наприклад, правила гри, техніки виконання вправ) і практичні навички (наприклад, швидкість, витривалість, точність рухів). Це дає можливість коригувати програму навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів.

Регулярні тематичні оцінювання спонукають учнів досягати кращих результатів. Зрозумілий критерій оцінювання допомагає школярам ставити перед собою цілі, працювати над їх досягненням та вдосконалювати свої фізичні якості.

Тематичне оцінювання створює у дітей розуміння, що фізична культура є важливою складовою загального навчального процесу. Оцінки, які вони отримують, показують їхній рівень відповідальності за своє здоров’я, фізичну форму та дисциплінованість.

Аналіз тематичних результатів дозволяє вчителю визначити сильні та слабкі сторони кожного учня. Це сприяє адаптації навчальних завдань: слабшим учням пропонуються додаткові тренування або спрощені завдання, тоді як сильніші можуть отримувати більш складні вправи.

Через тематичне оцінювання учні починають усвідомлювати значення фізичної активності для здоров'я. Це стимулює їх більше займатися спортом не лише в школі, але й поза нею.

Тематичні оцінки дають змогу відстежувати динаміку фізичного розвитку учнів протягом навчального року. Це допомагає і учням, і їхнім батькам бачити результати зусиль, що є хорошим стимулом до подальших занять.

РОЗДІЛ 2
МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Методи дослідження

Тематичне оцінювання навчальних досягнень на уроках фізичної культури має значний вплив на покращення успішності учнів. Ось детальний аналіз його значення:

Тематичне оцінювання дозволяє вчителю оцінити, наскільки учні засвоїли теоретичний матеріал (наприклад, правила гри, техніки виконання вправ) і практичні навички (наприклад, швидкість, витривалість, точність рухів). Це дає можливість коригувати програму навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів.

Регулярні тематичні оцінювання спонукають учнів досягати кращих результатів. Зрозумілий критерій оцінювання допомагає школярам ставити перед собою цілі, працювати над їх досягненням та вдосконалювати свої фізичні якості.

Тематичне оцінювання створює у дітей розуміння, що фізична культура є важливою складовою загального навчального процесу. Оцінки, які вони отримують, показують їхній рівень відповідальності за своє здоров’я, фізичну форму та дисциплінованість.

Аналіз тематичних результатів дозволяє вчителю визначити сильні та слабкі сторони кожного учня. Це сприяє адаптації навчальних завдань: слабшим учням пропонуються додаткові тренування або спрощені завдання, тоді як сильніші можуть отримувати більш складні вправи.

Через тематичне оцінювання учні починають усвідомлювати значення фізичної активності для здоров'я. Це стимулює їх більше займатися спортом не лише в школі, але й поза нею.

Застосування тематичного оцінювання дає змогу тренувати учнів до участі у шкільних та позашкільних спортивних заходах, що підвищує їхній рівень фізичної підготовки та командної роботи.

Тематичні оцінки дають змогу відстежувати динаміку фізичного розвитку учнів протягом навчального року. Це допомагає і учням, і їхнім батькам бачити результати зусиль, що є хорошим стимулом до подальших занять.

Мета педагогічного експерименту - дослідити ефективність тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів із фізичної культури в умовах Нової української школи (НУШ) та його вплив на формування мотивації до занять спортом.

Основні завдання педагогічного експерименту спрямовані на дослідження ефективності методик, систем оцінювання та їх впливу на навчальні досягнення учнів. Ось ключові завдання такого експерименту:

1. Перевірка ефективності системи тематичного оцінювання - Оцінка того, наскільки запропоновані методики тематичного оцінювання сприяють об’єктивному визначенню рівня знань, умінь та навичок учнів.

2. Визначення впливу тематичного оцінювання на успішність учнів - Аналіз, як впровадження нових форм і методів оцінювання впливає на навчальну мотивацію, якість засвоєння матеріалу та академічні досягнення.

3. Формування критеріїв оцінювання - Розробка чітких, обґрунтованих і прозорих критеріїв тематичного оцінювання, які враховують вікові особливості учнів та специфіку предмету.

4. Вивчення впливу оцінювання на емоційний стан учнів - Дослідження, як тематичне оцінювання (форма, частота, складність завдань) впливає на стрес, упевненість у собі та інші психологічні аспекти учнів.

5. Оптимізація процесу оцінювання - Виявлення способів вдосконалення тематичного оцінювання з метою зменшення суб’єктивності в оцінках і підвищення його практичної цінності для вчителів і учнів.

6. Аналіз адаптації учнів до нових підходів - Дослідження, як учні сприймають інноваційні підходи до тематичного оцінювання (наприклад, впровадження самостійного або взаємооцінювання).

7. Вивчення впливу на розвиток ключових компетентностей - Аналіз того, як тематичне оцінювання сприяє формуванню важливих компетенцій (аналітичного мислення, самостійності, відповідальності тощо).

8. Вивчення впливу на вчителів - Оцінка, як нові форми тематичного оцінювання впливають на педагогів, їхню організацію роботи та якість планування навчального процесу.

9. Розробка рекомендацій - Підготовка практичних рекомендацій для вчителів щодо впровадження найбільш ефективних методик тематичного оцінювання у навчальний процес.

Успішне виконання цих завдань дозволяє не лише об'єктивно оцінювати навчальні досягнення учнів, а й покращувати навчальний процес загалом, орієнтуючи його на розвиток здібностей і компетентностей.

Для вирішення поставлених завдань було використано загальноприйняті методи дослідження: аналіз спеціалізованої літератури з теми дослідження, соціологічні методи (зокрема анкетування) та педагогічні методи, які включали спостереження, педагогічний експеримент і тестування.

Теоретичний аналіз дозволив встановити актуальність проблеми, вивчити наявні дані, погляди та підходи до організації тематичного оцінювання на уроках фізичної культури.

Метод анкетування допоміг визначити оптимальну форму проведення тематичного оцінювання, яка сприятиме підвищенню зацікавленості учнів у вдосконаленні своїх спортивних навичок.

Спостереження, експеримент і тестування дали змогу перевірити гіпотезу дослідження щодо ефективності впровадження інноваційних методів тематичного оцінювання на уроках фізичної культури.Для визначення ефективності педагогічного експерименту використовувався порівняльний

аналіз динаміки на рівень фізичної підготовленості учнів 6 класів за методикою Т.Ю. Круцевич, який проводився на початку дослідження, І етап (грудень) та ІІ етап (травень).

Методика Круцевич Т.Ю. призначена для оцінки рівня фізичної підготовленості учнів шкільного віку. Вона включає комплекс тестів і вимірів, що дають змогу визначити різні компоненти фізичної підготовки, такі як сила, витривалість, швидкість, гнучкість і координація.

Основні тести методики Круцевич:

1. Силові показники
2. Витривалість
3. Швидкість
4. Гнучкість
5. Координація

Результати кожного тесту порівнюються з нормативними показниками для відповідного віку та статі дитини. На основі цих даних робиться висновок про рівень фізичної підготовленості:

- низький,
- середній,
- високий.

Використання методики: Методика Круцевич Т.Ю. широко застосовується у фізичному вихованні для планування тренувальних програм і відстеження прогресу учнів. Вона дозволяє вчителям і тренерам виявляти слабкі сторони у фізичному розвитку і коригувати навчально-тренувальний процес відповідно до індивідуальних потреб учнів.

Ця методика також використовується для моніторингу фізичного стану дітей у шкільних програмах фізичної культури та оцінки ефективності занять.

Дослідження відбувалося протягом листопада 2023 року по листопад 2024 року.

У зв’язку з поставленими завданнями та на підставі мети експериментальне дослідження проходило у наступній послідовності:

Підготовчий етап (листопад-грудень 2023 року) – проведено аналіз науково-методичної літератури щодо тематичного оцінювання навчальних досягнень школярів на уроках фізичної культури у формуванні мотивації до занять спортом; проведено анкетування учнів для виявлення їхнього ставлення до тематичного оцінювання.

Формувальний етап (січень-травень 2024 року) – виявлення експериментального віку; поділ на експериментальну та контрольну групу; організація та проведення експерименту щодо застосування інноваційних методів тематичного оцінювання на уроках з фізичної культури.

Заключний етап (вересень-жовтень 2024 року)– перевірка висунутих гіпотез, аналіз отриманих результатів та узагальнення даних.

Саме педагогічний експеримент проходив у такій послідовності:

1. Підготовчий етап:

- Визначення вибірки дослідження (учні 6 класів Боянського ліцею №1 Боянської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області загальною кількістю 56 школярів).

- Підготовка анкет та визначення методики для оцінки фізичних показників.

2. Основний етап:

- Проведення анкетування та тестування.

- Впровадження інноваційного методу тематичного оцінювання в екпериментальному класі.

- Спостереження за процесом оцінювання та участю учнів.

3. Заключний етап:

- Обробка результатів, порівняння даних до і після впровадження тематичного оцінювання.

- Аналіз впливу оцінювання на фізичну підготовленість та мотивацію учнів.

На початку експерименту нами була розроблена анкета, яка мала на меті визначити ставлення учнів до тематичного оцінювання на уроках фізичної культури.

Результати анкетування дали можливість визначити форму проведення тематичного оцінювання щоб більше зацікавити учнів покращувати свої спортивні навички.

2.2. Організація експериментального дослідження

Педагогічний експеримент, анкетування, спостереження та тестування здійснювалось під час уроків фізичної культури на базі Боянського ліцею №1 Боянської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області.

В експерименті брали участь учні 6 класів Боянського ліцею №1 Боянської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області.

Педагогічний експеримент включав:

- Анкетування учнів для виявлення їхнього ставлення до тематичного оцінювання.

Анкета складається з відкритих та закритих запитань, які дозволяють отримати якісну інформацію.

Мета: Виявити ставлення учнів до тематичного оцінювання на уроках фізичної культури та їхні пропозиції щодо його вдосконалення.

1. Як ви ставитеся до тематичного оцінювання на уроках фізичної культури?

○ Дуже позитивно

○ Позитивно

○ Нейтрально

○ Негативно

○ Дуже негативно

2. Чи мотивує вас тематичне оцінювання до покращення фізичних показників?

○ Так

○ Частково

○ Ні

3. Чи зрозумілі вам критерії оцінювання на уроках фізичної культури?

○ Так, цілком зрозумілі

○ Частково зрозумілі

○ Ні, зовсім не зрозумілі

4. Як часто, на вашу думку, слід проводити тематичне оцінювання?

○ Кожного місяця

○ Раз на семестр

○ Раз на рік

○ Взагалі не проводити

5. Чи вважаєте ви тематичне оцінювання корисним для вашого фізичного розвитку?

○ Так

○ Частково

○ Ні

6. Що вам подобається в тематичному оцінюванні?

7. Що, на вашу думку, слід змінити або покращити в процесі оцінювання?

8. Які форми тематичного оцінювання (змагання, індивідуальні тести, групові вправи тощо) здаються вам найбільш цікавими?

9. Чи є щось, що вам заважає досягати кращих результатів на тематичних оцінюваннях? Якщо так, то що саме?

10. Поділіться своїми пропозиціями щодо того, як зробити тематичне оцінювання цікавішим і ефективнішим для вас.

Ваші відповіді залишаться конфіденційними та допоможуть покращити уроки фізичної культури. Дякуємо за участь!

- Застосування педагогічного експерименту - Впровадження тематичного оцінювання в обраному класі.

- Тестування фізичної підготовленості учнів до та після впровадження тематичного оцінювання використовувався порівняльний аналіз динаміки на рівень фізичної підготовленості учнів 6 класів за методикою Т.Ю. Круцевич.

Для проведення експерименту щодо впровадження інноваційного методу тематичного оцінювання на уроках фізичної культури було обрано два паралельні 6 класи загальною кількістю 56 школярів: контрольна група 6А клас (12 хлопців та 14 дівчат) і експериментальна група 6Б (11 хлопців та 19 дівчат).

Протягом 2023-2024 навчального року тематичне оцінювання на уроках з фізичної культури в експериментальній групі проводилися з урахуванням інноваційного методу. Контрольна група займалась по загальноприйнятій методиці.

Перед педагогічними умовами, які використовувались у експериментальній групі, ставилась основна мета сприяти індивідуалізації навчального процесу та підвищити загальний рівень фізичної підготовки учнів за рахунок врахування їхніх індивідуальних можливостей і використання різноманітних форм та методів оцінювання.

Експеримент із впровадження тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів із фізичної культури проходив у наступній послідовності:

1. Підготовчий етап

1. Формулювання гіпотези: Тематичне оцінювання, орієнтоване на індивідуальні досягнення, розвиток рефлексії та використання інноваційних форм, сприятиме підвищенню мотивації учнів до фізичної активності.

2. Визначення вибірки:Участь у дослідженні беруть учні 6 класу – загальною кількістю 56 учнів.

3. Розробка програми оцінювання:

- У контрольному класі застосовується традиційна система оцінювання (фізичні нормативи).

- У експериментальному класі запроваджується тематичне оцінювання із використанням інноваційних форм (гейміфікація, челенджі, проєктна діяльність, самооцінювання).

4. Розробка критеріїв оцінювання:

Для експериментального класу критерії включають:

- Індивідуальний прогрес у фізичних показниках.

- Залученість до занять.

- Виконання творчих проєктів (наприклад, презентацій про здоровий спосіб життя).

- Само- та взаємооцінювання.

2. Проведення експерименту

1. Тривалість:

Експеримент триває один навчальний семестр (4 місяці).

2. Методи роботи в експериментальному класі:

- Гейміфікація: Проведення спортивних квестів і вікторин із нагородженням учнів.

- Челенджі: Завдання на розвиток фізичних здібностей (наприклад, "30 днів активності").

- Само- та взаємооцінювання: Учні ведуть щоденники фізичної активності й оцінюють роботу однокласників.

- Проєкти: Творчі завдання, наприклад, створення інфографік або відео про користь фізичної активності.

3. Методи роботи в контрольному класі

- Оцінювання лише за результатами фізичних нормативів (біг, стрибки, підтягування).

Збір даних

1. На початку експерименту:

Проведення анкетування для визначення мотивації учнів до фізичної активності. Фіксація початкових фізичних показників (нормативів).

2. Під час експерименту:

- Регулярний моніторинг участі учнів у завданнях і активностях.

- Спостереження за залученістю учнів і їхнім ставленням до уроків фізичної культури.

3. Наприкінці експерименту:

- Повторне анкетування для оцінки змін у мотивації.

- Порівняння кінцевих фізичних показників із початковими.

- Проведення інтерв’ю з учнями та вчителями.

Експеримент продемонстрував, що інноваційні підходи в тематичному оцінюванні відповідають принципам НУШ, роблячи навчальний процес більш цікавим, результативним і мотивуючим.

РОЗДІЛ 3
РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1 Аналіз впливу тематичного оцінювання навчальних досягнень на мотивацію щодо занять руховою активністю

Мотивація до занять руховою активністю є ключовим фактором формування здорового способу життя та розвитку фізичних якостей учнів. Тематичне оцінювання, як частина навчального процесу, здатне впливати на рівень цієї мотивації, створюючи стимули для саморозвитку та підвищення спортивних результатів. Розуміння механізмів цього впливу є важливим для вдосконалення педагогічних підходів.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень у фізичній культурі включає оцінку знань, практичних навичок і фізичних якостей учнів. Його завдання полягають у:

- Моніторингу індивідуального прогресу учнів.
- Визначенні рівня засвоєння матеріалу.
- Мотивації учнів до вдосконалення фізичних показників.

Тематичне оцінювання охоплює не лише контроль результатів, а й сприяє формуванню позитивного ставлення до фізичної активності.

На мотивацію учнів до занять руховою активністю впливають кілька аспектів тематичного оцінювання:

Об'єктивне оцінювання прогресу учнів створює ситуацію успіху. Успішні результати сприяють зростанню впевненості у своїх силах та підвищенню інтересу до занять.

Тематичне оцінювання дозволяє учням бачити власні досягнення та прогрес, що стимулює бажання вдосконалювати фізичні якості.

Оцінювання навчає учнів відповідально ставитися до своїх занять, адже результати безпосередньо залежать від їхніх зусиль.

Використання різних методик (змагання, індивідуальні тести, командні завдання) робить тематичне оцінювання цікавим і допомагає уникнути монотонності занять.

Елементи змагань у процесі оцінювання спонукають до активнішої участі в заняттях та розвитку командного духу.

Надмірний акцент на оцінках може викликати стрес і зниження інтересу до рухової активності.Якщо критерії оцінки нечіткі або не зрозумілі, це може демотивувати учнів. Учні повинні розуміти, за що вони отримують оцінки, що сприятиме довірі до системи оцінювання. Використання самооцінки чи взаємооцінки може підвищити інтерес і відповідальність учнів. Оцінювання повинно враховувати фізичні можливості кожного учня, а не лише загальні нормативи.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень має значний потенціал для підвищення мотивації учнів до занять руховою активністю. Правильно організоване оцінювання допомагає створювати ситуацію успіху, заохочує до вдосконалення та формує позитивне ставлення до фізичної культури. Разом із тим, для досягнення максимального ефекту необхідно враховувати індивідуальні потреби учнів і впроваджувати різноманітні підходи до оцінювання.

Для з’ясування ставлення учнів 6 класів Боянського ліцею №1 Боянської сільської ради Чернівецького району Чернівецької області до уроків фізичної культури та тематичного оцінювання на них нами було проведено спеціальне дослідження – Анкетування (анкета включала 12 запитань закритого типу).

Основні питання які ми ставили у анкеті:

1. Як тобі подобаються уроки фізичної культури?
2. Чи знаєш ти, що таке тематичне оцінювання?
3. Як ти ставишся до оцінювання твоїх результатів на уроках фізичної культури?
4. Як ти вважаєш, тематичне оцінювання (оцінювання за конкретними

темами, наприклад: біг, стрибки, командні ігри) допомагає тобі покращувати свої спортивні навички?

5. Які з цих аспектів тобі найбільше подобаються в тематичному оцінюванні?

6. Чи хотів/хотіла би ти мати більше можливостей вибирати рівень складності завдань на уроках фізкультури?

7. Як би ти оцінив/оцінила свою мотивацію займатися фізичними вправами після тематичних уроків фізичної культури?

8. Чи хотів/хотіла би ти, щоб більше уроків фізичної культури проходило у форматі змагань або квестів?

9. Що для тебе найважливіше на уроках фізичної культури?

10. Що б ти хотів/хотіла змінити в тематичному оцінюванні на уроках фізичної культури?

11. Чи отримуєш ти задоволення від тематичного оцінювання?

12. Чи хотів/хотіла би ти, щоб учитель частіше обговорював з тобою твої результати та досягнення?

У вибірку ввійшли 56 учнів 6 класу.

Аналіз даних свідчить, що більшість учнів (68,5% середній показник по вибірці) мають позитивне ставлення до уроків фізичної культури. На запитання "Чи знаєш ти, що таке тематичне оцінювання?" 85% учнів відповіли ствердно, а 15% зазначили, що чули про це, але не до кінця розуміють.

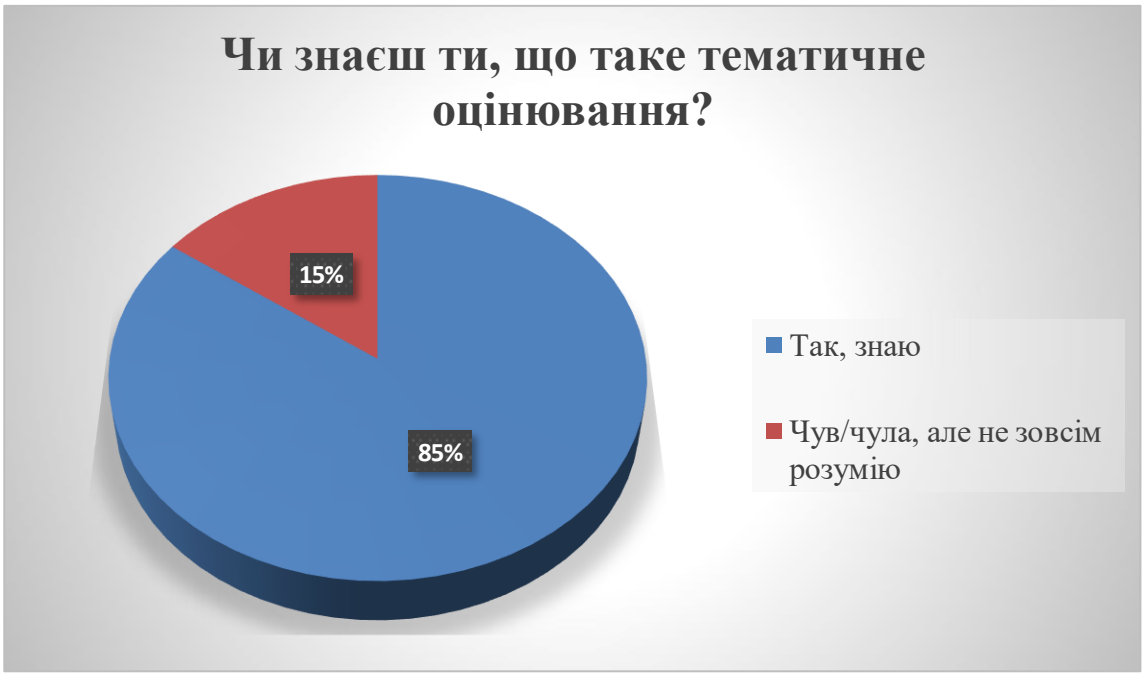

Рис. 3.1 Результати опитування

Рис. 3.2 Результати опитування

Щодо ставлення до власних результатів на уроках фізичної культури, 35% учнів вважають, що тематичне оцінювання їх мотивує більше старатися. Половина опитаних (50%) заявили, що для них головне — участь, і результати не мають великого значення. 10% учнів відчувають стрес через оцінювання, а 5% не бажають бути оціненими взагалі.

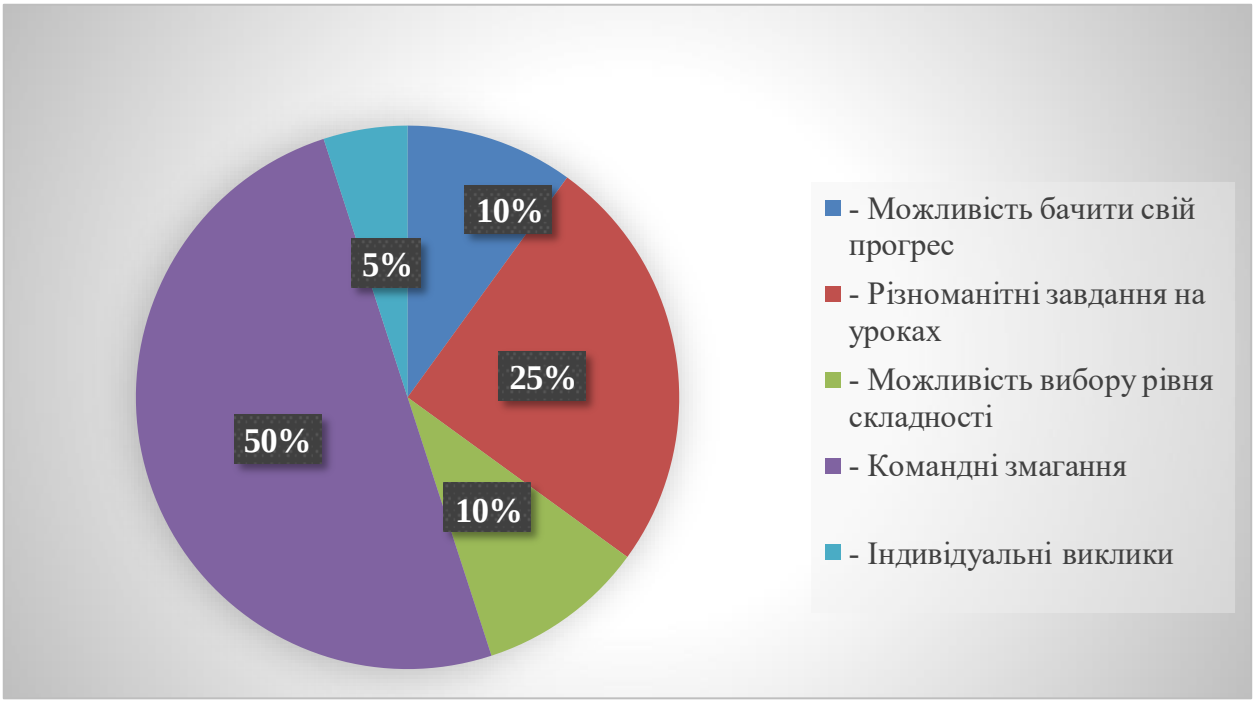

Рис. 3.3 Результати опитування

Аналіз даних щодо вподобань учнів в тематичному оцінюванні показує, що найбільше їм подобаються командні змагання — цей аспект обрали 50% учнів. Різноманітні завдання на уроках зазначили 25%, можливість бачити свій прогрес та вибирати рівень складності отримали по 10% голосів, а індивідуальні виклики подобаються лише 5% учнів.

На запитання про бажання мати більше можливостей вибору рівня складності завдань, 70% учнів відповіли, що це було б цікаво, тоді як 30% вважають, що краще виконувати однакові завдання для всіх.

Рис. 3.4 Результати опитування

Щодо формату уроків, 89% учнів висловили бажання бачити більше уроків фізичної культури у форматі змагань або квестів.

Матеріали проведеного дослідження дозволили виявити основні мотиви, що спонукають учнів відвідувати уроки фізичної культури. Найбільш значущим фактором є розваги та ігри — цей мотив обрали 45% учнів. Лише 5% учнів відвідують уроки через бажання покращити рівень свого здоров'я.

Спілкування з друзями є важливим для 10% учнів, стільки ж мотивує перемога в змаганнях. Ще 15% учнів відзначили, що їх приваблює можливість самостійно обирати завдання.

3.2. Аналіз використання педагогічних умов впливу інноваційного підходу до тематичного оцінювання учнів 6-х класів на уроках фізичної культури в рамках Нової української школи (НУШ)

Для інноваційного підходу до тематичного оцінювання учнів 6-х класів на уроках фізичної культури в рамках Нової української школи (НУШ) в експериментальному класі нами було застосовано - інтерактивну систему оцінювання на основі гейміфікації та індивідуальних досягнень, що мало на меті стимулювати інтерес до занять фізкультурою та підтримуватиме позитивну атмосферу на уроках.

Метод оцінювання - Спортивний квест –змагання:

Цей метод поєднує елементи гейміфікації, командної роботи, індивідуальних досягнень та змагання з різними рівнями складності завдань, що допоможе учням поступово розвивати фізичні здібності та формувати командний дух.

Ключові елементи методу:

1. Квести за темами: кожен урок або блок уроків базується на певній темі (наприклад, легкоатлетичні вправи, футбол, баскетбол, акробатика). Для кожної теми розробляється набір завдань, які учні виконують у форматі квесту.

2. Рівні складності: завдання поділяються на кілька рівнів складності, що дозволяє диференційовано підходити до учнів з різним рівнем підготовленості. Кожен учень або команда може обирати рівень складності, і за успішне виконання завдань різного рівня учні отримують відповідну кількість балів.

3. Командні змагання: учні об’єднуються в команди, які змагаються між собою, виконуючи фізичні завдання (стрибки, біг на швидкість, командні ігри). Це сприяє розвитку командної роботи, а також зменшує акцент на індивідуальному порівнянні та можливих невдачах.

4. Індивідуальні досягнення: окрім командних змагань, учні також

отримують індивідуальні завдання, які допомагають відслідковувати їхній персональний прогрес. Це можуть бути особисті виклики на витривалість, силу, швидкість, гнучкість тощо.

5. Збиральні "досягнення" та бейджі: за кожне виконане завдання учні отримують "досягнення" (на кшталт бейджів або віртуальних нагород). Це було оформлено у вигляді персональних карток досягнень у електронних профілях Google klass, де відзначаються успіхи кожного учня.

6. Рефлексія та зворотний зв’язок: після кожного тематичного блоку уроків проводиться рефлексія — учні аналізували свій прогрес, визначаючи, які навички покращили.

Цей метод тематичного оцінювання відповідає філософії НУШ, спрямованій на індивідуальний розвиток кожної дитини, формування навичок взаємодії та створення позитивної навчальної атмосфери.

Інноваційність методу:

1. Гейміфікація: інтеграція ігрових елементів (нагороди, рівні, змагання) робить процес оцінювання більш цікавим і мотиваційним.

2. Індивідуальний підхід: учні можуть самостійно обирати рівень складності завдань, що знижує тиск і стрес від порівняння з іншими.

3. Відстеження прогресу: система зберігає дані про досягнення кожного учня, що дозволяє не лише бачити їхній поточний рівень, але й динаміку покращення.

4. Зміцнення командної роботи: через командні змагання учні вчаться співпраці, взаємодопомозі та підтримці.

Проведене анкетування та його аналіз дозволили виокремити дві групи для проведення педагогічного експерименту: контрольну групу 6А клас (12 хлопців та 14 дівчат) і експериментальну групу 6Б клас (11 хлопців та 19 дівчат). Проведене анкетування створило передумови для другого етапу експерименту, метою якого було визначити форму тематичного оцінювання, яка найбільше зацікавить учнів у покращенні їхніх спортивних навичок.

В експериментальному 6Б класі для тематичного оцінювання було впроваджено інтерактивну систему на основі гейміфікації та індивідуальних досягнень. Цей підхід спрямований на стимулювання інтересу до фізичної культури та створення позитивної атмосфери на уроках.

Приклад реалізації:

Тема: Легкоатлетичні вправи (біг, стрибки, метання)

1. Рівень 1:
   - Пробігти 30 метрів за мінімальний час
   - Стрибнути в довжину з місця
   - Зробити метання м'яча
2. Рівень 2:
   - Біг на 60 метрів
   - Стрибки в довжину з розбігу
   - Метання на більшу відстань
3. Рівень 3:
   - Естафета, яка поєднує всі попередні елементи, з додатковими складнощами, такими як зміна напрямку бігу або точне метання

Учні виконували завдання в командах, отримували бали та бейджі за досягнення. Така система дозволяла кожному учню поступово підвищувати свій рівень, покращувати результати та досягати складніших цілей у наступних уроках.

Цей підхід зробив процес оцінювання більш цікавим та мотиваційним, дозволяючи учням отримувати зворотний зв'язок та бачити свої досягнення.

Оцінка впливу педагогічних умов на рівень фізичної підготовленості учнів 6 класів за методикою Т.Ю. Круцевич показала значні покращення в експериментальній групі. У період експерименту 74% учнів підвищили рівень фізичної підготовленості. Зокрема, було зафіксовано такі зміни:

- 20% учнів перейшли з нижче середнього рівня до середнього рівня фізичної підготовленості,
- 52% учнів — з середнього рівня до вище середнього,

- 8% учнів — з середнього рівня до високого,
- 20% учнів — з вище середнього рівня до високого.

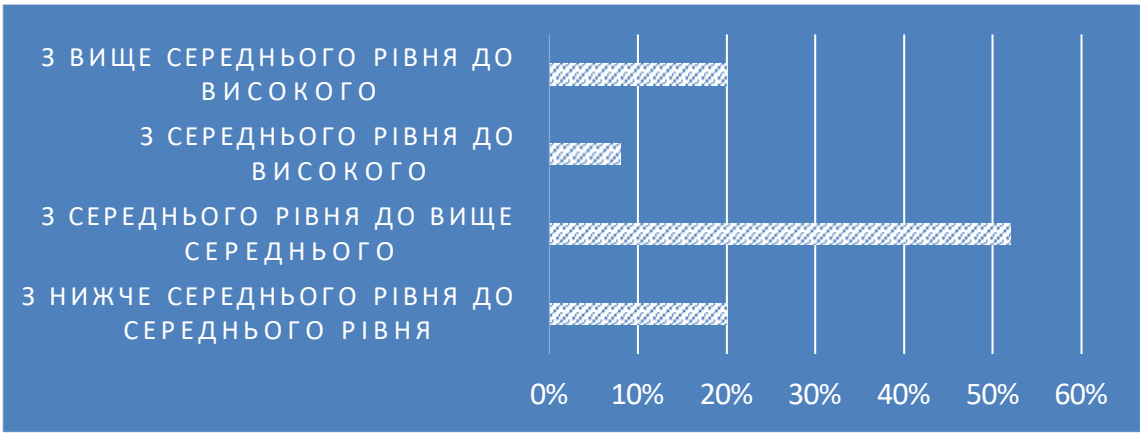

Рис. 3.5 Оцінка впливу педагогічних умов на рівень фізичної підготовленості учнів 6 класів за методикою Т.Ю. Круцевич показала значні покращення в експериментальній групі. У період експерименту 74% учнів підвищили рівень фізичної підготовленості

Аналіз другого етапу дослідження показав, що рівень фізичної підготовленості в експериментальній групі порівняно з першим етапом зріс у 55% учнів.

У контрольній групі під час експерименту лише 21% учнів покращили свій рівень фізичної підготовленості, що здебільшого стосувалося учнів з низьким рівнем. На другому етапі дослідження рівень фізичної підготовленості покращився у 11% учнів контрольної групи, але водночас спостерігалося зниження цього показника у 5% учнів.

Таким чином, результати експерименту свідчать про більший позитивний вплив педагогічних умов на фізичну підготовленість учнів в експериментальній групі порівняно з контрольної.

У процесі дослідження було проаналізовано показники, що визначають потребу учнів у фізичному вдосконаленні. Зокрема, більше ніж 85% учнів 6 класу експериментальної групи чітко висловлювали бажання розвивати фізичні та рухові якості як важливий елемент самореалізації в майбутньому.

Водночас в контрольній групі рівень пізнавальної активності під час проведення експерименту майже не змінився.

Застосування педагогічних засобів та методів експериментальної методики в експериментальній групі дало змогу вплинути на свідомість учнів, що призвело до збільшення кількості учнів із високим та вище середнього рівнями пізнавальної активності. Цей підхід сприяв формуванню у школярів більш усвідомленого ставлення до фізичного розвитку, а також підвищив їхню мотивацію до фізичної активності.

Отже, тематичне оцінювання на уроках фізичної культури має кілька важливих переваг:

1. Мотивація до покращення результатів: Учні бачать свій прогрес у певній темі та мотивуються досягати кращих результатів, покращуючи свої фізичні навички на кожному етапі.

2. Індивідуальний підхід: Оцінювання за темами дозволяє враховувати індивідуальні здібності учнів та їх рівень підготовки, що зменшує стрес і підвищує впевненість у своїх силах.

3. Чітка структура навчання: Тематичне оцінювання впорядковує процес навчання, розподіляючи матеріал на окремі етапи, що допомагає учням краще зосереджуватись на певних елементах та спортивних дисциплінах.

4. Зворотний зв'язок: Учні отримують регулярний зворотний зв'язок щодо своїх досягнень, що дозволяє краще розуміти свої сильні та слабкі сторони й працювати над їх покращенням.

5. Різноманітність завдань: Тематичне оцінювання дає можливість використовувати різні форми роботи та вправи, що підвищує інтерес до занять і робить уроки фізичної культури більш динамічними.

6. Формування відповідальності: Тематичне оцінювання виховує у дітей відповідальність за власний прогрес, оскільки вони бачать чіткі результати своїх зусиль у кожній темі.

7. Підвищення інтересу до фізичної активності: Завдяки гейміфікації та іншим інтерактивним методам, які можуть використовуватись у тематичному оцінюванні, діти виявляють більший інтерес до фізичної культури і спорту.

Ці переваги роблять тематичне оцінювання ефективним інструментом для підвищення фізичної підготовленості та розвитку учнів на уроках фізичної культури.

Отже, проведений аналіз результатів експериментальної роботи свідчить про наявність значних змін у формуванні мотивів та інтересів підлітків до фізичної культури. Використання інтерактивної системи оцінювання, заснованої на гейміфікації та індивідуальних досягненнях, ефективно стимулює інтерес до фізичних вправ і допомагає підтримувати позитивну атмосферу на уроках.

Це дослідження показало, що правильна система оцінювання може суттєво впливати на фізичний розвиток учнів. Вона дає змогу покращити підхід до викладання фізичної культури, підвищуючи зацікавленість школярів у заняттях спортом. Впровадження таких підходів може стати важливим кроком у зміцненні мотивації учнів та підвищенні ефективності фізичного виховання в школах.

Тематичне оцінювання, що включає інноваційні форми роботи, значно підвищує мотивацію учнів до занять фізичною культурою.

Використання таких методів, як гейміфікація, челенджі та проєктна діяльність, сприяє не лише фізичному розвитку, а й формуванню особистісних і соціальних компетентностей.

Традиційна система оцінювання менш ефективна для формування позитивного ставлення до фізичної активності, особливо в учнів із початково низькими результатами.

Експеримент продемонстрував, що інноваційні підходи в тематичному оцінюванні відповідають принципам НУШ, роблячи навчальний процес більш цікавим, результативним і мотивуючим.

ВИСНОВКИ

1. Тематичне оцінювання на уроках фізичної культури є важливим аспектом освітнього процесу, що дозволяє оцінити не лише знання учнів, а й їхні практичні навички, фізичну підготовленість та вміння працювати в команді. Ось кілька ключових висновків, які можна зробити на основі дослідження цієї теми:

Значення тематичного оцінювання: Тематичне оцінювання дозволяє вчителю об'єктивно оцінити досягнення учнів за певний період, а також виявити сильні та слабкі сторони їх фізичної підготовленості.

Підходи до оцінювання: Використання різноманітних форм оцінювання, таких як тестування, спостереження, самооцінка та оцінка однолітків, сприяє більш повному та об'єктивному аналізу успіхів учнів.

Мотивація учнів: Систематичне оцінювання може підвищити мотивацію учнів до занять фізичною культурою, адже воно дає змогу бачити результати своїх зусиль та прогрес.

Індивідуалізація підходів: Тематичне оцінювання дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів, їх фізичну підготовленість та інтереси, що сприяє більш ефективному навчальному процесу.

Розвиток навичок: Оцінювання не лише фізичних, а й соціальних навичок (командна робота, взаємодія) допомагає формувати у учнів цінності, необхідні в житті.

Зворотний зв'язок: Після оцінювання важливо забезпечити зворотний зв'язок, що дозволить учням усвідомити свої досягнення та області для покращення.

Аналіз результатів: Регулярний аналіз результатів тематичного оцінювання може допомогти вчителям у вдосконаленні програм навчання та корекції методів викладання.

Ці висновки свідчать про те, що тематичне оцінювання на уроках фізичної культури є важливим інструментом для розвитку учнів та підвищення ефективності навчального процесу.

2. Отже, проведений аналіз результатів експериментальної роботи свідчить про наявність значних змін у формуванні мотивів та інтересів підлітків до фізичної культури. Використання інтерактивної системи оцінювання, заснованої на гейміфікації та індивідуальних досягненнях, ефективно стимулює інтерес до фізичних вправ і допомагає підтримувати позитивну атмосферу на уроках. Застосування педагогічних методів дослідження, зокрема спостереження, анкетування та педагогічного експерименту, дозволило отримати такі результати:

- Метод анкетування показав, що більшість учнів потребують зрозумілих і гнучких форм оцінювання, які враховують їхні інтереси та фізичні можливості.

- Метод педагогічного спостереження підтвердив позитивний вплив тематичного оцінювання на рівень зацікавленості учнів, якщо підхід до оцінювання є індивідуальним.

- Педагогічний експеримент довів, що використання інноваційних методів (наприклад, оцінювання через ігрові форми чи інтеграцію цифрових технологій) значно підвищує залученість і мотивацію учнів.

Це дослідження показало, що правильна система оцінювання може суттєво впливати на фізичний розвиток учнів. Вона дає змогу покращити підхід до викладання фізичної культури, підвищуючи зацікавленість школярів у заняттях спортом. Впровадження таких підходів може стати важливим кроком у зміцненні мотивації учнів та підвищенні ефективності фізичного виховання в школах.

У ході дослідження було визначено, що тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури є важливим інструментом, який впливає не лише на об'єктивність оцінки знань, умінь та навичок, а й на мотивацію учнів до занять руховою активністю.

Тематичне оцінювання виступає механізмом:

- контролю навчальних досягнень учнів;

- стимулювання розвитку фізичних якостей та рухових навичок;

- формування відповідального ставлення до занять фізичною культурою;

- підтримки емоційного та психологічного залучення учнів до навчального процесу.

3. Проведений аналіз показав, що правильно організоване тематичне оцінювання має потенціал стати мотивуючим фактором для учнів, оскільки воно демонструє їхні досягнення, стимулює до самовдосконалення та формує у них позитивне ставлення до фізичної активності.

Встановлено, що тематичне оцінювання може суттєво підвищити мотивацію учнів до занять фізичною культурою за умови: Чіткого визначення критеріїв оцінювання, які враховують індивідуальні можливості учнів. Використання різноманітних форм оцінювання, таких як індивідуальні тести, групові завдання чи змагання, які сприяють інтересу до занять. Впровадження елементів сучасних технологій (фітнес-трекери, додатки для моніторингу фізичної активності) для більш інтерактивного підходу до оцінювання. Учні, які отримують позитивний зворотний зв’язок через об’єктивну оцінку їхніх результатів, мають більший рівень мотивації до вдосконалення своїх фізичних здібностей.

Для підвищення ефективності тематичного оцінювання на уроках фізичної культури рекомендується: Розробити індивідуальні критерії оцінювання, які базуються на особистих фізичних можливостях і прогресі учнів. Інтегрувати інноваційні методи оцінювання, зокрема використання цифрових пристроїв для моніторингу активності. Урізноманітнювати форми оцінювання, залучаючи як змагальні, так і колаборативні завдання, що підвищують зацікавленість учнів. Підтримувати позитивну атмосферу під час тематичного оцінювання, щоб уникнути надмірного стресу в учнів. Залучати

учнів до процесу оцінювання через самооцінювання чи взаємооцінювання, що сприятиме формуванню відповідальності.

Тематичне оцінювання, коли воно побудоване на засадах об’єктивності, індивідуального підходу та інноваційності, стає ефективним педагогічним інструментом, який не лише дозволяє оцінювати навчальні досягнення, а й мотивує учнів до занять руховою активністю. Впровадження таких підходів у практику уроків фізичної культури сприятиме формуванню у школярів здорового способу життя, відповідального ставлення до фізичного розвитку та позитивного ставлення до навчання загалом.

Отже, проведений аналіз результатів експериментальної роботи свідчить про наявність значних змін у формуванні мотивів та інтересів підлітків до фізичної культури. Використання інтерактивної системи оцінювання, заснованої на гейміфікації та індивідуальних досягненнях, ефективно стимулює інтерес до фізичних вправ і допомагає підтримувати позитивну атмосферу на уроках.

Це дослідження показало, що правильна система оцінювання може суттєво впливати на фізичний розвиток учнів. Вона дає змогу покращити підхід до викладання фізичної культури, підвищуючи зацікавленість школярів у заняттях спортом. Впровадження таких підходів може стати важливим кроком у зміцненні мотивації учнів та підвищенні ефективності фізичного виховання в школах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакіко І. В. Поєднання базової і варіативної частин програми з фізичної культури школярів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Львів, 2007. 20 с.

2. Бакіко І.В. Аналіз змісту пріоритетного навчального матеріалу у шкільних програмах з фізичного виховання. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2002. № 2-3. С. 3-6.

3. Бакіко І.В. Історичний аспект розвитку шкільних програм із фізичної культури . *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2003. № 11. С. 131-136.

4. Бакіко І.В. Порівняльний аналіз нормативних вимог оцінювання фізичної підготовленості у шкільних програмах з фізичного виховання. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки*. Луцьк. 2002. Т. 1. С. 202-205.

5. Бакіко І.В. Сучасні підходи до оцінювання фізичної підготовленості школярів за 12-бальною системою. *Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту*. Львів., 2003. Вип. 7. Т. 2. С. 28-31.

6. Бакіко І.В. Тенденції розвитку шкільних програм з фізичної культури. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В.Гнатюка*. Тернопіль. 2000. №7. С. 57-59.

7. Бакіко І.В., Свенцицька Т.В. Шляхи удосконалення програм з фізичної культури у загальноосвітніх школах з позиції вчителів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві:* Зб. наук. пр. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк, 2005. С. 9-12 (роль автора полягала в експериментальних даних та їх обґрунтуванні).

8. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5-11-х класів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з

фіз. вих. і спорту : 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Львів., 2004. 24 с.

9. Бех І.Д. Виховання особистості. Київ. Либідь, 2003. Т.2. с. 215-225.

10. Бондар В. Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв’язок. *Вища освіта України*. 2002. №3.

11. Булатова М.М. Усачов Ю.А. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні. Теорія і методика фізичного виховання/ за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ. Олімпійська л-ра, 2008. С. 320-354.

12. Васкан І. Г. Значення рухової активності в способі життя школярів *Освітній простір. Глобальні, регіональні та інформаційні аспекти* : наук.-метод. журн. 2014. № 4 (18). С. 136-140.

13. Васкан І. Г. Науково-методичні основи розвитку рухової активності підлітків у позаурочній діяльност. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві* : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. № 2 (26). С. 24-30.

14. Васкан І. Г. Ретроспективний аналіз досліджень рухової активності школярів. *Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт* : журнал 2012. № 8. С. 7–10.

15. Васкан І.Г. Розтока А.В.Стан і формування в школярів інтересу до фізичного виховання та спорту. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві* : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. № 4 (20). С. 247-252.

16. Васьков Ю.В., Пашков І.М. Уроки фізкультури в загальноосвітній школі.10 - 11 класи. Х.: Торсінг, 2004. 256 с.

17. Ведмеденко Б.Ф. Теоретичні основи і практика виховання молоді. *Засоба фізічної культури*. Київ. 1993.

18. Віндюк А.В. Основи технології самостійних занять фізичними вправами учнів молодших класів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02; Львів. держ. ін-т фіз. культури. Львів. 2002. 18 с.

19. Галайдюк М. А. Підвищення фізичної підготовленості школярів 12-14 років у позакласних формах занять в умовах радіоекологічного контролю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 “ Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Луцьк, 2000. 19 с.

20. Гасюк І. Л. Програмування оздоровчої спрямованості уроків фізичної культури для дівчат 11–14 років різних соматотипів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Л., 2003. 23 с.

21. Горащук В. П. Теоретичні і методологічні засади формування культури здоров’я школярів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Харківский національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди. Харків. 2004. 40 с.

22. Горшкова Н.Б. Мотивація школярів до занять фізичною культурою і спортом. *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту*. 2005. №6-7. с. 130-133.

23. Дубогай О. Зміст та результативність шкільної інноваційної діяльності в системі здоров’язберігаючих технологій. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві* : зб. наук. пр. Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. Т. 1. С. 36–40.

24. Дубогай О. Маковецька Н. Плекаймо здоров’я дитини. Запоріжжя : [б. в.] 2007. 264 с.

25. Дубогай А. Д. Контроль и самоконтроль при самостоятельных занятиях физическими упражнениями. *Физическая культура в школе*. 1983. № 10. С. 54-56.

26. Зубаль М. В. Розвиток і вдосконалення фізичних якостей хлопців 7–17 років різних соматотипів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Л., 2009. 20 с.

27. Карачевська Н. В. Навчально-ігрове середовище як важливий чинник виховання емоційно-вольових якостей молодших школярів на уроках фізичної культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”. Л., 2007. 21 с.

28. Кібальник О. Я. Підвищення рухової активності підлітків з використанням занять фітнесом оздоровчого спрямування : навч.-метод. посіб. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. 48 с.

29. Козак Э.М. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичного виховання. Фізичне виховання в школі. 2002. № 4. с. 51-52.

30. Козленко О. Формування мотивів фізичного вдосконалення в молодших школярів. *Фізичне виховання в школі*. 1999. № 4. с. 29-32.

31. Кривенко А. Г. Обсяг рухової активності школярів в залежності від виконання домашніх завдань. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту* : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х. : ХХПІ, 2008. № 19. С. 18-22.

32. Круцевич Т. Ю. Управління фізичним станом підлітків в системі фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук із фіз. вих. і спорту : 24.00.02. Нац. ун-т фіз. вих. і спорту України. Київ. 2000. 44 с.

33. Логвиненко О. Б. Виховання фізичної культури учнів 5 - 9 класів у позакласній діяльності загальноосвітньої школи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика дошкільного навчання». Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля. Луганськ, 2004. 20 с.

34. Лоза Т. О. Рухова активність як невід'ємний компонент здорового способу життя. Формування здоров'я дітей, підлітків та молоді в умовах навчально-виховного закладу : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. С. 210–212.

35. Лозова В. І. Пізнавальна активність школярів. Х.: Основа, 1990. 89 с.

36. Лозова В.І., Москаленко П.Г., Троцко Г.В. Педагогіка. Київ. 1993.

37. Лой Б.І. Вчення П.Ф. Лесгафта про систему фізичного виховання і його педагогічна діяльність (до 170-річчя з дня народження). *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Випуск 44. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт: Збірник. Чернігів : ЧДПУ, 2007. № 44. С. 13 - 15.

38. Макгаун К. Наука навчання волейболу. «Чемпейн», Іллінойс: Хьюман Кайнетикс, 2006. 90 с.

39. Максак О.Ш. Бесперервне навчання з теоретичного курсу "Фізичне виховання". Навчально-методичний посібник. Київ. Логос, 2005. 316 с.

40. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка: Навчальний посібник. Київ. МАУП, 2002. 176 с

41. Носко М. О. Теоретичні та методичні основи формування рухової функції у молоді під час занять фізичною культурою та спортом : дис. д-ра пед. наук : 13.00.09. Київ. 2003. 430 с.

42. Осколкова В. А., Сунгуров М. С. Волейбол. Навчальний посібник для початківців. Київ. Фізкультура і спорт, 2005. 230 с.

43. Осколкова В. А., Сунгуров М .С. Техніка і тактика гри у волейбол. Київ. Фізкультура і спорт, 2005. 120 с.

44. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А. Зязюна. Київ. Вища школа, 2004. 422 с.

45. Приходько В. В., Кузьмінський В. П. Креативна валеологія. Концепція і педагогічна технологія формування студентів технічних і гуманітарних спеціальностей як будівничих власного здоров'я : навч. посіб.

заг. ред. і передм. А. Г. Чічкова. Дніпропетровськ : Нац. гірничий ун-т, 2004. 230 с.

46. Сінчаєвський С.М. Фізичне виховання школярів (теоретична підготовка). Фізичне виховання в школі, 2002. №2. с.25-28.

47. Формування здорового способу життя: Навч. посібник/За ред. О. Яременка. К., 2000. 232 с.

48. Холодів Ж. К., Кузнєцов В. С. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. Київ. Видавничий центр «Академія», 2000. 250 с.

49. Glatthorn, A. A. (1990). Supervisory leadership. New York: Harper Collins.

50. Shulman, L. (1987). Knowledge and teaching: Foundations of the new reform. Harvard Educational Review, 57 (1), 1-22.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____Марія КОСТЕЛ

(підпис)